

“ЛЕСЯ УКРАЇНКА І НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА”

17 – 18 травня 2013 року на базі Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк) та Літературно меморіального музею-садиби Лесі Українки в с. Колодяжному проходила міжнародна наукова конференція “Лєся Українка і національна культура”, об’єднавши вчених із Києва, Луцька, Львова, Тернополя, Житомира, Полтави та дослідників творчості письменниці з Польщі. Пленарне засідання відкрили проректор з науково-педагогічної роботи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, завідувач кафедри української літератури *І. Констанкевич* та директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, директор Науково-дослідного інституту Лесі Українки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки акад. НАН України *М. Жулинський*. У своєму виступі М. Жулинський наголосив на тому, що сторіччя від дня смерті Лесі Українки знову й знову повертає нас до проблематики її творчості, до питання зв’язку мистецтва з політикою, проблем свободи, національної освіти, патріотизму, національної солідарності та ідентичності.

На конференції прозвучали доповіді *Л. Скупейка* (Київ) “Лєся Українка і екзистенціалізм: новий погляд чи нова метафора?”, *Я. Лавського* (Бялосток, Польща) “Ironia Lesi Ukrainki. Rekonsepans”, *Р. Радишевського* (Київ) “Аксіологічні виміри творчості Лесі Українки і польська традиція”, *Г. Александрової* (Київ) “Іван Стешенко та Лєся Українка: поетичні перегуки”, *М. Моклиці* (Луцьк) “Символічні топоси у драмі Лесі Українки “У пущі”, *Р. Тхорук* (Рівне) “Герої драм Лесі Українки та читацькі ідентифікації”, *Г. Гаджилової* (Київ) “Історіософська проблематика п’єс “Руфін і Прісцилла” Лесі Українки та “Кремущій Корд” М. Костомарова”, *А. Дибі* (Київ) “Брати Френкелі: поруч із Лєсею Українкою і без неї”, *М. Заборної* (Тернопіль) “Інтерпретаційний потенціал драматичної поеми Лесі Українки “Одержима” як активатор системи смислів у сучасному інтелектуальному просторі”, *Г. Левченко* (Житомир) “Художні прийоми моделювання візіонерського досвіду у ліриці Лесі Українки та Івана Франка”, *А. Яніцкої* (Бялосток, Польща) “O estetycznych paralelach: Lessia Ukrainka – Gabriela Zapolska” та цілої плеяди молодих науковців, які єднаються навколо Науково-дослідного інституту Лесі Українки й виплекані в його лавах.

Гість конференції письменник *Іван Драч* ознайомив її учасників із спільним з М. Мащенком фільмом про політв’язня М. Шумука, який 42 роки поневірявся по тюрмах і таборах – польських, німецьких, радянських.

На конференції відбулися презентації нових наукових видань та цікавих видавничих проєктів. М. Жулинський розповів присутнім про “Шевченківську енциклопедію”, Р. Радишевський – про серію видань “Студії з україністики”, “Київські полоністичні студії” та “Друкується вперше. Літературні палімсести”, полтавський історик і краєзнавець Г. Титаренко та київський літературознавець Г. Александрова, книжку “Іван Матвійович Стешенко. Твори. Переклади. Вибране листування”.

Участь у конференції взяли також родичі Лесі Українки – внучатий племінник письменниці Роберто Гааб зі своїми дітьми Гуго та Еддою (Швейцарія) і наречена Гуго Гааба панна Марта Гарсія Каллес з Іспанії. Пан Гааб захоплено розповідав про свої подорожі Україною, про пошуки рідинного коріння,

намагання відкрити в Колодяжному родинний пантеон Косачів, перепоховавши туди розкиданих світами членів славної родини Косачів-Драгоманових. “Я приїхав сюди для того, щоб знайти щось про себе, чого мені бракувало, і для того, щоб принести своє вітання душам моїх предків, які ще, може, блукають цими місцями”, – записав у свій перший приїзд в Україну Р. Гааб до книги вразень Музею Лесі Українки в Колодяжному. Уже не перший рік він розшукує в далеких світах свою рідню, вивчає документи й матеріали про Лесю Українку та її сім'ю, а останній рік присвятив опрацюванню документів про духовного батька Лесі Українки, одного зі своїх прадідів М. Драгоманова: “Я переконався, що це насправду велика інтелектуальна особистість, політичний мислитель, який сьогодні може бути моделлю і прикладом не лише для України”.

Власне для того, щоб наблизитися до розуміння інтелектуально потужних особистостей, творчими здобутками яких ми можемо скористатися для подальшого розвитку нації і держави, і потрібні такі конференції. Бо ж, на переконання акад. М. Жулинського, ті завдання, які ставила перед собою й українською літературою Леся Українка, на сучасному рівні художньо-естетичного освоєння світу тільки загострилися і драматично актуалізувалися.

Отримано 11 червня 2013 р.

*Алла Діба
м. Київ*

